

Na osnovu člana 130. Zakona o osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", broj 23/17), člana 11. stav 2. Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju ("Službene novine Federacije BiH", broj 57/20) i člana 12. Statuta Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 84/17), Stručni savjet Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, na 42. sjednici održanoj 09.10.2020. godine, donosi

ODLUKU

O USLOVIMA ZA OSIGURANJE VLASNIKA VOZILA OD ODGOVORNOSTI

OPĆE ODREDBE

Član 1

Ovom Odlukom se propisuju uslovi za osiguranje vlasnika vozila od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima (u daljem tekstu: osiguranje od autoodgovornosti) koje su u svom poslovanju dužna primjenjivati društva za osiguranje iz Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija) i podružnice društava za osiguranje koja nisu iz Federacije, a koje posluju na teritoriji Federacije.

ZAKLJUČIVANJE UGOVORA

Član 2

- (1) Vlasnik vozila dužan je zaključiti ugovor o osiguranju od autoodgovornosti za štetu koju upotrebom vozila prouzrokuje trećim licima zbog smrti tjelesne povrede, narušavanja zdravlja (šteta na licima), uništenja ili oštećenja stvari (šteta na stvarima) prije nego što se vozilo počne upotrebljavati u saobraćaju
- (2) Društvo za osiguranje dužno je zaključiti ugovor o obaveznom osiguranju u skladu sa Zakonom o obaveznim osiguranjima u saobraćaju (u daljem tekstu: Zakon), ovom odlukom tarifama i cjenovnicima osiguranja
- (3) Ugovor o osiguranju od autoodgovornosti pokriva odgovornost vlasnika, odnosno korisnika vozila prema trećim licima koje imaju zahtjev za naknadu štete koju im isti prouzrokuje u skladu sa odredbama propisa kojim se uređuju obavezni odnosi.
- (4) Ugovorom o osiguranju od autoodgovornosti pokrivena su i štete na licima i štete na stvarima putnika u vozilu kojim je prouzrokovana šteta.
- (5) Ugovorom o osiguranju od autoodgovornosti pokrivena su štete nastale od vozila koja podliježu obavezi registracije, te su, u skladu sa propisima

kojima se uređuju registracija vozila, obavezna imati potvrdu o registraciji.

- (6) Ugovorom o osiguranju od autoodgovornosti pokrivena je i šteta na licima i šteta na stvarima koju pretrpe pješaci, biciklisti i drugi nemotorizovani učesnici saobraćajne nezgode.
- (7) Ugovorom o osiguranju od autoodgovornosti pokrivena je i šteta koja je pričinjena trećem licu usljed pada stvari sa vozila.
- (8) U slučaju da su vozilo i priključno vozilo vlasništvo osiguranika čija je odgovornost osigurana kod različitih društava za osiguranje, društva za osiguranje solidarno odgovoraju za štetu i oštećeno lice može podnijeti odštetni zahtjev bilo kojem od njih.
- (9) Osiguranjem od odgovornosti iz upotrebe motornog vozila koje vuče priključno vozilo ili vozilo u kvaru obuhvaćena je i odgovornost za štetu koju prouzrokuje priključno vozilo, odnosno vozilo u kvaru, dok je spojeno sa vozilom koje ga vuče i nakon što se odvoji od tog vozila, te djeluje u funkcionalnoj zavisnosti s njim.

OBIM POKRIĆA

Član 3

- (1) Osigurane sume na koje se obavezno ugovara osiguranje od autoodgovornosti ne mogu biti manje od iznosa:
 - a) U slučaju štete na licima, 2.000.000,00 KM po jednom štetnom događaju, bez obzira na broj oštećenih lica u istoj nezgodi.
 - b) U slučaju štete na stvarima, 400.000,00 KM po jednom štetnom događaju, bez obzira na broj odštetnih zahtjeva proizašlih iz iste nezgode.
- (2) Ako po jednom štetnom događaju postoji više odštetnih zahtjeva zbog čega ukupna naknada prelazi iznose iz stava (1) ovog člana, iznosi naknada se srazmjerno smanjuju.

- (3) Ako odgovorno društvo za osiguranje isplati podnosiocu zahtjeva iznos veći od iznosa na koji ima pravo s obzirom na srazmjerno smanjenje naknade, jer nije znalo za ostala lica koja imaju pravo na naknadu, to društvo za osiguranje i dalje ima obavezu prema tim drugim licima samo do ukupnog iznosa navedenog u stavu (1) ovog člana.
- (4) Odgovorno društvo za osiguranje je odgovorno za naknadu štete koju upotrebom vozila registrovanog u Federaciji pretrpe treća lica u Republici Srpskoj do iznosa osiguranih suma iz stava (1) ovoga člana.
- (5) Odgovorno društvo za osiguranje dužno je štetu koja je upotrebom vozila prouzrokovana u državama članicama Sistema zelene karte, a koja je viša od iznosa iz stava (1) ovog člana, nadoknaditi do iznosa određenog propisima o obaveznom osiguranju države u kojoj je šteta nastala.

ISKLUČENJA IZ OSIGURANJA

Član 4.

- (1) Ugovor o osiguranju od autoodgovornosti neži pokriva odgovornost prijevoznika za stvari koje je primio na prijevoz.
- (2) Pravo na naknadu štete po osnovu osiguranja od autoodgovornosti nema:
 - a) vozač vozila kojim je prouzrokovana šteta;
 - b) Vlasnik, suvlasnik, te svaki korisnik vozila kojim je prouzrokovana šteta, koji nije bio vozač vozila čijom upotrebom je prouzrokovana šteta, i to na naknadu štete na stvarima;
 - c) Srodnik i druga fizička lica, za duševne boli zbog smrti ili tjelesne povrede vozača koji je prouzrokovao štetu;
 - d) Putnik koji je dobrovoljno ušao u vozilo kojim je prouzrokovana šteta, a kojim je upravljao neovlašteni vozač ili vozač pod dejstvom alkohola ili opojnih droga, ako odgovorno društvo za osiguranje dokaže da je ta okolnost putniku trebalo da bude poznata;
 - e) Oštećeno lice kome je prouzrokovana šteta zbog:
 - 1) upotrebe vozila na sportskim priredbama koje se održavaju na putu ili dijelu puta zatvorenom za saobraćaj drugim vozačima, a kojima je cilj postizanje najveće ili najveće prosječne brzine, odnosno na vježbama za te priredbe.
 - 2) Posrednog ili neposrednog djelovanja nuklearne energije ili zračenja nastala za vrijeme prijevoza nuklearnih ili radioaktivnih materijala,

- 3) Rata, pobune ili terorističkih aktivnosti i
- 4) Upotrebe vozila koje je bilo mobilizovano, od trenutka preuzimanja od strane nadležnih organa do trenutka vraćanja vozila vlasniku.

GUBITAK PRAVA IZ OSIGURANJA

Član 5.

- (1) Odgovorno društvo za osiguranje, koje je oštećenom licu nadoknadilo štetu, ima pravo na naknadu isplaćenog iznosa štete i stvarnih i opravdanih troškova od lica odgovornog za štetu u slučajevima ako je:
 - a) vozač koristio vozilo u svrhu za koju nije namijenjeno,
 - b) vozač koristio vozilo, a nije stekao odgovarajuću vozačku dozvolu, osim ako je to kandidat koji se obučava za polaganje vozačkog ispita za vozača, uz poštovanje svih propisa kojim se uređuje obuka za vozača,
 - c) vozač koristio vozilo za vrijeme trajanja izrečenih mjera sigurnosti, odnosno zaštitnih mjera u saobraćaju (potpuna ili djelimična zabrana upravljanja vozilom i sl.)
 - d) vozač upravljao vozilom pod uticajem alkohola iznad propisane granice u skladu sa propisima osigurnosti saobraćaja na cestama u Bosni i Hercegovini, opojnih droga, psihoaktivnih lijekova ili drugih psihoaktivnih tvari, odbio je alkotest, odnosno test na prisutnost opojnih droga, psihoaktivnih lijekova ili drugih psihoaktivnih tvari,
 - e) vozač upotrebom vozila prouzrokovao štetu namjerno,
 - f) vozač pobjegao s mjesta štetnog događaja,
 - g) vozač počinio prekršaj u krajnjoj nepažnji u skladu sa propisima o sigurnosti saobraćaja na cestama.
- (2) Pravo odgovornog društva za osiguranje iz stava (1.) ovog člana nema uticaj na pravo oštećenog lica na naknadu štete od odgovornog društva za osiguranje.
- (3) U pogledu obima prava za naknadu iz stava (1.) ovog člana, odgovorno društvo za osiguranje koje je oštećenom licu nadoknadilo štetu ima pravo na naknadu:
 - a) u slučajevima iz stava (1.) tačka a), b), c), d) i f) ovog člana, najviše do iznosa 12 prosječnih neto plaća u Federaciji prema posljednjim objavljenim podacima na dan isplate štete.
 - b) u slučaju iz stava (1.) tač. e) i g) ovoga člana, u cijelosti.

- (4) Bježanjem sa mjesta štetnog događaja u smislu stava (1.) tačka f). ovog člana ne smatra se opravdano napuštanje mjesta štetnog događaja.

OBAVEZE LICA ČIJA SE ODGOVRNOST POKRIVA

Član 6.

- (1) Vozač je obavezan za vrijeme upotrebe vozila u saobraćaju imati policu osiguranja ili drugi dokaz o sklopljenom ugovoru o osiguranju od autoodgovornosti koji mora predložiti nazahtjev ovlaštenog službenog lica.
- (2) Vozač je obavezan u slučaju saobraćajne nezgode, lične i podatke o osiguranjima dati svim učesnicima saobraćajne nezgode koji na osnovu tih osiguranja imaju pravo podnositi odštetne zahtjeve.
- (3) Osiguranik, odnosno korisnik vozila, obavezan je odmah, a najkasnije u roku od tri dana od saobraćajne nezgode, osiguravaču prijaviti da je bio učesnik saobraćajne nezgode i pri tome pružiti istinite i potpune informacije o saobraćajnoj nezgodi.
- (4) Izuzetno, osiguranik, odnosno korisnik vozila, koji je fizički bio spriječen da izvrši obaveze iz prethodnog stava ovog člana, obavezan je da postupi u skladu sa odredbama prethodnog stava ovog člana, odmah po prestanku razloga spriječenosti.
- (5) Osiguranik je u obavezi prema svojim mogućnostima pomagati osiguravaču u rješavanju pitanja odgovornosti. Zato je dužan dati istinite i iscrpne podatke o toku nezgode i njenim okolnostima.
- (6) Ako je protiv osiguranika ili lica za koje on odgovara postavljen odštetni zahtjev, podnijeta tužba za naknadu štete, postavljen imovinsko pravni zahtjev ili stavljen prijedlog za osiguranje dokaza obavezan je bez odlaganja o tome obavijestiti osiguravača i dostaviti mu sva pismena koja sadrže odštetni zahtjev.
- (7) Osiguranik je u obavezi vođenje parnice prepustiti osiguravaču.
- (8) Osiguranik je u obavezi obradu odštetnih zahtjeva prepustiti osiguravaču, te nema pravo da ih odbije naročito da ih prizna, osim ako time čini očiglednu nepravdu.
- (9) Ugovarač osiguranja, odnosno osiguranik, obavezan je da osiguravača pisanim putem obavijesti o svim promjenama: naziva, adrese, ličnih podataka, tehničkih karakteristika i

namjene vozila.

OBAVEZE OSIGURAVAČA

Član 7.

- (1) Osiguravač je dužan upoznati ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika s uslovima osiguranja, koji su sastavni dio ugovora o osiguranju od autoodgovornosti, prije zaključivanja ugovora o osiguranju od autoodgovornosti i uručiti ih ugovaraču osiguranja, odnosno osiguraniku.
- (2) Osiguravač ne može odbiti ponudu za sklapanje ugovora o osiguranju od autoodgovornosti ako osiguranik prihvata uslove pod kojima osiguravač obavlja tu vrstu osiguranja.
- (3) Osiguravač je dužan zaključiti ugovor o osiguranju od autoodgovornosti u skladu sa Zakonom, uslovima osiguranja, tarifama i cjenicima osiguranja.
- (4) Osiguravač je dužan osiguraniku, uz policu osiguranja od autoodgovornosti, uručiti primjerak Evropskog izvještaja o saobraćajnoj nezgodi, koji je osiguranik dužan držati u vozilu i predložiti ovlaštenom licu na zahtjev. U slučaju saobraćajne nezgode učesnici mogu ispuniti i potpisati te međusobno razmijeniti Evropski izvještaj o saobraćajnoj nezgodi. Evropski izvještaj o saobraćajnoj nezgodi može biti korišten u postupku rješavanja odštetnog zahtjeva kao dokaz nastupanja štetnog događaja, pod uslovom da je uredno i potpuno popunjen, te da su uz to priložene fotografije oštećenja na vozilima i mjesta štetnog događaja.
- (5) U slučaju saobraćajne nezgode učesnici koji su ispunili i potpisali te međusobno razmijenili Evropski izvještaj o saobraćajnoj nezgodi dužni su društvu za osiguranje dostaviti i izjave o okolnostima nastanka saobraćajne nezgode.
- (6) Ugovor o osiguranju od autoodgovornosti sačinjava se na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.
- (7) Osiguravač odgovara za štetu do visine osiguranih suma propisanih ovom Odlukom i Zakonom ili do visine ugovoreni osiguranih suma kada su veće od propisanih.
- (8) Osiguravač je dužan na zahtjev svog osiguranika izdati potvrdu o toku osiguranja i eventualno zaprimljenim štetama iz osnovne osiguranja od autoodgovornosti.
- (9) Potvrda iz prethodnog stava ovog člana izdaje se za period od pet prethodnih godina ugovornog odnosa (uzimajući u obzir i informaciju o prekidu

osiguranja), a osiguravač je dužan potvrdu izdati u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

POČETAK I PRESTANAK OSIGURAVAJUĆEG POKRIĆA

Član 8.

- (1) Obaveza društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju od autoodgovornosti počinje istekom 24-tog sata dana koji je u polici osiguranja naveden kao početak osiguranja, ako drugačije nije ugovoreno. Obaveza društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju od autoodgovornosti prestaje istekom 24-tog sata dana koji je u polici osiguranja naveden kao dan isteka trajanja osiguranja.
- (2) Ako ugovor o osiguranju od autoodgovornosti prestane važiti prije isteka osiguranog perioda, prekid police ne može se izvršiti dok se ne dostavi potvrda od nadležnog organa za registraciju vozila da je vozilo objavljenno.

SPORAZUM IZMEĐU DRUŠTAVA ZA OSIGURANJE

Član 9.

- (1) Društva za osiguranje mogu zaključiti sporazum u skladu sa kojim odštetni zahtjev oštećenog lica po osnovu osiguranja od autoodgovornosti može, u ime odgovornog društva za osiguranje, obrađivati i isplaćivati društvo za osiguranje kod kojeg je oštećeno lice zaključilo ugovor o osiguranju od autoodgovornosti.
- (2) Sporazum iz stava (1) ovoga člana ne utiče na prava koja oštećeno lice ima neposredno prema odgovornom društvu za osiguranje iz člana 12. i člana 14. stava (4) Zakona.
- (3) Društvo za osiguranje koje, u skladu sa sporazumom iz stava (1) ovoga člana, u ime odgovornog društva za osiguranje, obrađuje i isplaćuje odštetni zahtjev dužno je postupati u skladu sa odredbama čl. 13., 14. i 15. Zakona.

TERITORIJALNA VAŽNOST OSIGURANJA

Član 10.

- (1) Ugovor o osiguranju od autoodgovornosti pokriva štete nastale na teritoriju Bosne i Hercegovine, kao i na teritoriju država članica Sistema zelene karte.

- (2) Ugovor o osiguranju od autoodgovornosti pokriva i štete nastale na teritoriji država potpisnica Multilateralnog sporazuma, u slučaju kada je s Bosnom i Hercegovinom potpisan Multilateralni sporazum.

UTVRĐIVANJE PREMIJE

Član 11.

- (1) Premiju osiguranja od autoodgovornosti utvrđuje osiguravač, na osnovu Odluke o načinu utvrđivanja tarife premije i cjenovnika za osiguranje vlasnika vozila od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima (u daljem tekstu: Tarifa) koju donosi Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija) na osnovu člana 11. Zakona.
- (2) Bez obzira na broj vozila koje u vlasništvu ima fizičko ili pravno lice, premija za osiguranje od autoodgovornosti, utvrđuje se za svako vozilo pojedinačno.

BONUS I MALUS

Član 12.

- (1) Bonus" predstavlja smanjenje osnovne premije za vozilo kod zaključenja naredne police osiguranja u slučaju da osiguranik, u mjerodavnom razdoblju posmatranja (u daljnjem tekstu: MRP), nije prouzrokovao nijedan štetni događaj.
- (2) Umanjenje osnovne premije po osnovu bonusa može iznositi maksimalno 50%, bez obzira na vrstu vozila.
- (3) "Malus" predstavlja obavezno uvećanje osnovne premije kod zaključenja naredne police osiguranja za vozilo osiguranika kojim je, u MRP-u, prouzrokovao jedan ili više štetnih događaja.
- (4) Osnovna premija je iznos koji se izračunava primjenom premijskih stopa, utvrđenih za svaku premijsku grupu i premijsku podgrupu posebno na jedinstvenu osnovicu, (jedinstvena osnovica je osnovna premija za putničko vozilo, snage motora od 33 do 44 kW (kilovata)).
- (5) Osiguranik ima pravo na "bonus", odnosno obavezu na "malus", prilikom zaključenja ugovora o osiguranju od autoodgovornosti za određeno vozilo u svim premijskim grupama, izuzev kod premijske

- grupe 8 (motorna vozilainostrane registracije), kao i kod posebnih oblika osiguranja.
- (6) Osiguraniku koji ima zaključen ugovor o osiguranju od autoodgovornosti u trajanju od najmanje godinu dana, visina premije utvrđuje se prema Tarifi, zavisno od toga da li je u proteklom MRP-u imao prijavljene štete. Pod prijavljenom štetom smatra se šteta koju je osiguravač obradio ili isplatio. MRP je prethodna kalendarska godina, a primjenjuje se na osiguranja koja počinju od 01. 04. tekuće kalendarske godine do 31. 03. sljedeće kalendarske godine. Kada osiguranik zaključi osiguranje za vozilo prvi put plaća premiju osnovnog P6. (šestog) stepena. Ako je vozilo bilo osigurano najmanje godinu dana i ako u MRP-u nije bilo prijavljenih šteta, osiguraniku se za sljedeću godinu odobrava jedan premijski stepen niže do najnižeg P1. (prvog) stepena. Za svaku prijavljenu štetu u MRP-u bez obzira na trajanje osiguranja, osiguranik se pomiče za sljedeću godinu osiguranja za tri premijska stepena više, a najviše do P14 (četnaestog) stepena. Premijski stepeni u procentu od osnovnog premijskog stepena P6. (100%) su sljedeći:

Stepeni bonusa		Stepeni malusa	
Premijski stepen	% od premije osnovnog stepena	Premijski stepen	% od premije osnovnog stepena
P1.	50%	P7.	10%
P2.	40%	P8.	20%
P3.	30%	P9.	30%
P4.	20%	P10.	40%
P5.	10%	P11.	50%
P6	0%	P12.	60%
		P13.	80%
		P14.	100%

PRIZNAVANJE PREMIJSKOG STEPENA

Član 13.

- (1) Pravo na određeni premijski stepen (BONUS ILI MALUS), vezano je za vlasnika odnosno korisnika vozila i ne prenosi se na novog vlasnika uz predmetno vozilo, osim u slučajevima:
- a) kod prenosa prava vlasništva vozila na nasljednike i kod prenosa prava vlasništva vozila darovnim ugovorom između članova uže porodice ovjerenog kod nadležnog organa, prava i obaveze iz odredaba o premijskim stepenima (BONUS I

- MALUS) prenose se na nasljednika odnosno daroprimaoca. U smislu ove Odluke, članovima uže porodice smatraju se supružnici, djeca i roditelji,
- b) sa određenog fizičkog lica na njegov obrt, i obrnuto,
- c) sa određenog fizičkog lica na porodično poljoprivredno gazdinstvo u kojem je to fizičko lice nosilac, i obrnuto
- d) sa određenog fizičkog lica na pravno lice u kojem je to fizičko lice većinski vlasnik,
- e) sa pravnog lica na drugo pravno lice u kojem je pravno lice, prethodni vlasnik vozila, osnivač (vlasnik ili suvlasnik),
- f) sa leasing društva na korisnika, fizičko ili pravno lice koje je postalo vlasnik vozila kojeg je koristilo, odnosno koje je bilo predmet ugovora o leasingu.
- (2) Osiguravač priznaje osiguraniku određeni premijski stepen na osnovu originalnog primjerka prethodne police osiguravača koji posluje na području Bosne i Hercegovine ili na osnovu original potvrde prethodnog osiguravača koji posluje na području Bosne i Hercegovine, uz obavezan uvid u evidenciju šteta kod Agencije.
- (3) Ako je osiguranik zaključio ugovor s trajanjem kraćim od godinu dana, taj ugovor ne može u sljedećoj godini osiguranja biti osnov za smanjenje premijskog stepena, bez obzira na to što nije bilo prijavljene štete, ali u slučaju da je šteta prijavljena ovaj ugovor uzima se kao osnov za povećanje premijskog stepena.
- (4) Ako je do prekida osiguranja došlo prije isteka godine osiguranja, a u MRP-u nije bilo prijavljenih šteta, te šteta nije prijavljena ni u drugim MRP-ima unutar prekida osiguranja osiguranik prilikom zaključenja novog ugovora o osiguranju ima pravo na isti premijski stepen za isto vozilo ili za vozilo koje je promijenio unutar iste premijske grupe, ako prekid nije trajao duže od tri godine. Ako je do prekida osiguranja došlo po isteku godine osiguranja, a u MRP-u nije bila prijavljena šteta, te šteta nije prijavljena ni u drugom MRP-u, unutar prekida osiguranja, osiguranik prilikom zaključenja novog ugovora o osiguranju ima pravo na jedan premijski stepen niže za isto vozilo ili za vozilo koje je promijenio unutar iste premijske grupe, ako prekid nije trajao duže od tri godine. U svim ostalim slučajevima premija se obračunava na način iz člana 12. stava (6) ove Odluke.
- (5) Smatra se da šteta nije prijavljena, ako je do dana zaključenja novog ugovora o osiguranju za naredni

period osiguranja, u potpunosti regresirana ili otkupljena od strane osiguranika.

- (6) Osiguravač gubi pravo na zaračunavanje premije višeg premijskog stepena, ako to pravo nije iskoristio u toku od tri godine nakon prijave štete na osnovu kojeg je to pravo stekao.
- (7) U slučaju prekida police osiguranja osiguravač je dužan zadržati originalni primjerak police osiguranja koja se prekida i izdati potvrdu o stečenom pravu na premijski stepen osiguraniku na osnovu podnesenog zahtjeva odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od dana kompletiranja dokumentacije.
- (8) U slučaju gubitka ili uništenja police osiguranja u toku trajanja osiguranja osiguravač je u obavezi na zahtjev osiguranika izdati ovjerenu kopiju izdate police odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od dana zahtjeva. Uz navedeni zahtjev osiguranik je dužan dostaviti:
 - a) fizičko lice izjavu ovjerenu kod nadležnog organa o gubitku ili uništenju police osiguranja;
 - b) pravno lice potpisanu i ovjerenu izjavu od strane ovlaštenog/odgovornog lica pravnog lica o gubitku ili uništenju police osiguranja.
- (9) U slučaju gubitka ili uništenja police osiguranja po isteku osiguravajućeg perioda osiguravač je u obavezi na zahtjev osiguranika izdati potvrdu o stečenom premijskom stepenu odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od dana kompletiranja dokumentacije. Uz navedeni zahtjev osiguranik je dužan dostaviti:
 - a) fizičko lice izjavu ovjerenu kod nadležnog organa o gubitku ili uništenju police osiguranja;
 - b) pravno lice potpisanu i ovjerenu izjavu od strane ovlaštenog/odgovornog lica pravnog lica o gubitku ili uništenju police osiguranja.

PLAĆANJE PREMIJE

Član 14.

- (1) Premija osiguranja se plaća u cijelosti prilikom zaključenja police osiguranja.
- (2) Ako vozilo podliježe obavezi registrovanja te prema propisima o registraciji mora imati potvrdu o registraciji, organ nadležan za registraciju smije izdati potvrdu o registraciji ili drugu odgovarajuću ispravu, produžiti njezinu valjanost tek nakon što vlasnik vozila na čije će se ime vozilo registrovati predoči dokaz o tome da je sklopio ugovor o osiguranju za osiguranje koje je prema Zakonu obavezno i platio u cijelosti premiju osiguranja po toj polici.

RASKID UGOVORA

Član 15.

- (1) Ako ugovor o osiguranju od autoodgovornosti prestane važiti prije isteka osiguranog perioda prekid police i povrat neiskorištenog dijela premije osiguranja ne može se izvršiti dok se ne dostavi potvrda od nadležnog organa za registraciju vozila da je vozilo odjavljeno.
- (2) Osiguravač i osiguranik mogu raskinuti ugovor o osiguranju prije isteka perioda na koji je zaključen ako je osiguranik odjavio vozilo zbog uništenja, rashodovanja, stavljanja izvan saobraćaja (mirovanja) ili drugog (ne uključuje prekid police zbog promjene vlasnika vozila), o čemu pisanim putem obavještava osiguravača i prilaže dokaz da je odjava izvršena kod nadležnog organa za registraciju motornog vozila.
- (3) Ako se vozilo odjavi kod nadležnog organa u skladu sa članom 9. stav (6) Zakona, osiguranje se prekida na dan podnošenja zahtjeva za prekid i vraća neiskorišteni dio premije (pro rata temporis) u skladu sa stavom (4) ovog člana. Osim u slučaju iz člana 45. stav (3) Zakona kada se osiguranje prekida sa danom zaključenja ugovora o osiguranju od strane novog vlasnika vozila. Neiskorišteni dio premije vratit će se u slučaju kada na osnovu tog osiguranja nije bila isplaćena šteta, odnosno ako nije bio postavljen odštetni zahtjev na osnovu kojeg bi kasnije trebalo isplatiti štetu.
- (4) Prilikom obračuna neiskorištenog dijela premije iz

Stava (3) ovog člana, neiskorišteni dio premije utvrđuje se po principu "pro rata temporis", na ugovorenu bruto premiju osiguranja, umanjenu najviše za 12% na ime troškova provođenja osiguranja. Prilikom obračuna neiskorištenog dijela premije primjenjuje se Tarifa koja je vrijedila na dan ugovaranja osiguranja.

PROMJENA VLASNIKA VOZILA

Član 16.

- (1) Ako se za vrijeme trajanja osiguranja promijeni vlasnik vozila, novi vlasnik vozila dužan je zaključiti ugovor o osiguranju svoje odgovornosti za upotrebu vozila na kojem je stekao vlasništvo.
- (2) Osiguranik koji otuđi svoje vozilo dužan je o tome obavijestiti osiguravača kod kojeg je osigurana njegova odgovornost za upotrebu vozila koje je

- otudeno u roku od 30 dana od dana otuđenja vozila i postupiti u skladu sa članom 9. stav 6. Zakona.
- (3) Ugovor o osiguranju od autoodgovornosti zaključen s prethodnim vlasnikom prestaje da važi u trenutku kada je novi vlasnik vozila zaključio ugovor o osiguranju od autoodgovornosti na svoje ime.
 - (4) Prestankom važenja ugovora iz stava (3) ovoga člana, osiguranik, prethodni vlasnik vozila, ima pravo na povrat dijela premije za neiskorišteni period pokrića, pod uslovom da je postupio u skladu sa obavezom iz stava (2) ovoga člana i u slučaju da nije bilo štete u periodu osiguranja po navedenoj polici.
 - (5) Iznimno od stava (3) ovoga člana, ugovor o osiguranju od autoodgovornosti zaključen s prethodnim vlasnikom ostaje na snazi do isteka trajanja osiguranja, ukoliko novi vlasnik, u tom roku, nije zaključio ugovor o osiguranju od autoodgovornosti na svoje ime, u tom slučaju se po samom zakonu smatra da su prava i obaveze, kao i odgovornost za upotrebu vozila, preneseni na novog vlasnika vozila danom zaključenja ugovora o prenosu vlasništva na vozilu.

PISMENI OBLIK

Član 17.

- (1) Sporazumi koji se odnose na sadržaj ugovora o osiguranju su punovažni samo ako su zaključeni u pismenom obliku.
- (2) Sva obavještenja i izjave, koje se daju na osnovu ugovora o osiguranju moraju biti date u pismenom obliku.

POSEBNE ODREDBE

Član 18.

- (1) Osiguranik, vlasnik vozila, je obavezan osiguravaču, prije zaključenja ugovora o osiguranju od autoodgovornosti, priložiti dokaz o vlasništvu.
- (2) Osiguravač je dužan upoznati ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika s uslovima osiguranja, koji su sastavni dio ugovora o osiguranju od autoodgovornosti, prije zaključivanja ugovora o osiguranju od autoodgovornosti i uručiti ih ugovaraču osiguranja, odnosno osiguraniku, kao i postupiti u skladu sa Pravilnikom o obavezama informisanja ugovarača osiguranja ("Službene novine Federacije BiH", broj 1/18).

- (3) Osiguravač je kao dokaz o utvrđenom stepenu bonusa/malusa dužan uz policu osiguranja čuvati sljedeću dokumentaciju:
 - kopiju potvrde o registraciji vozila koje se osigurava ukoliko se vozilo osigurava prvi put kod osiguravača,
 - original prethodnu policu osiguranja ili original potvrdu drugog osiguravajućeg društva o ostvarenom premijskom stepenu,
 - izvod iz evidencije šteta koji se vodi kod Agencije,
 - ovjerene kopije ostale dokumentacije na osnovu koje se dokazuje ostvareni premijski stepen koji se prenosi u skladu sa ovom Odlukom (kupoprodajni ugovor, darovni ugovor i dr.).
- (4) Ukoliko osiguranik osiguravaču, prilikom zaključivanja ugovora o osiguranju od autoodgovornosti za sljedeću godinu osiguranja, zataji podatke o osiguranom slučaju koji se desio u prethodnom MRP- u, ili ne pruži druge bitne informacije za obračun premije, osiguravač je, po saznanju za činjenice i okolnosti koje utiču na visinu premije, ovlašten izvršiti ponovni obračun premije sa zahtjevom za doplatu iste, te ukoliko osiguranik ne pristane na doplatu, otkazati ugovor, o čemu obavještava nadležne organe za registraciju motornih vozila i za kontrolu sigurnosti u saobraćaju.

RIJEŠAVANJE ŠTETA

Član 19.

Odgovorno društvo za osiguranje kod obrade i rješavanja odštetnih zahtjeva obavezno je postupati u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima.

IZVANSUDSKO RIJEŠAVANJE SPOROVA

Član 20.

- (1) Sve eventualne sporove s osiguravačem koji proizlaze ili su u vezi s predmetnim ugovorom o osiguranju od autoodgovornosti odnosno izvršenja obaveza iz ugovora o osiguranju od autoodgovornosti, osiguravač će nastojati prvenstveno riješiti s ugovaračem osiguranja, osiguranikom ili trećim licem sporazumno u mirnom postupku u okviru postupka izvansudskog rješavanja sporova.
- (2) Ako je ugovarač osiguranja, osiguranik ili treće lice nezadovoljan postupanjem osiguravača ili njegovom odlukom, isti imaju pravo podnošenja pritužbe kao izjave nezadovoljstva upućene osiguravaču, a koja se odnosi na pružanje usluga

osiguranja odnosno izvršenja obaveza iz ugovora o osiguranju.

- (3) Podnosilac pritužbu može podnijeti bez obzira na to gdje živi i podnošenje pritužbe je besplatno.
- (4) Pritužba se može usmeno izjaviti na zapisnik kod osiguravača ili podnijeti putem pošte, telefaksa ili elektronske pošte, u roku od petnaest (15) dana od dana kada je podnosilac pritužbe primio odluku na koju podnosi pritužbu odnosno od dana kada je podnosilac saznao za razlog pritužbe.
- (5) Rok za pisani odgovor osiguravača na pritužbu je petnaest (15) dana od dana primitka pritužbe, a iznimno, kada se odgovor ne može dati unutar roka, osiguravač će obavijestiti podnosioca pritužbe o razlozima kašnjenja i naznačiti kada će postupak po pritužbi osiguravača vjerovatno biti dovršen i kada će biti odgovoreno na pritužbu. Odgovor na pritužbu osiguravač će detaljno obrazložiti i potpisati.
- (6) Ako osiguranik, ugovarač osiguranja ili treće lice (kao potrošači) za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju nisu zadovoljni odlukama osiguravača ili ako neko pregovaranje s osiguravačem nije dovelo do željenog rezultata, isti se mogu obratiti ombudsmanu u osiguranju.

NADLEŽNOST U SLUČAJU SPORA

Član 21.

U slučaju spora između ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika i osiguravača, nadležan je stvarno nadležni sud prema mjestu zaključenja ugovora o osiguranju.

MJERODAVNOST

Član 22.

Za pojedine pojmove i pitanja o obimu pokriva ugovora o osiguranju od autoodgovornosti, obavezi njegovog sklapanja, saosiguranim licima, učinku ugovora, teritorijalnoj valjanosti ugovora, pravu oštećenog lica na podnošenje neposrednog zahtjeva, postupku i rokovima za rješavanje odštetnih zahtjeva, pravu oštećenog lica na podnošenje tužbe, isključenjima iz osiguranja, naknadi štete u slučaju gubitkaž prava iz osiguranja, naknadi štete u slučaju neovlaštene vožnje, obavezi društva za osiguranje i osiguranoj sumi, dokazu o postojanju međunarodne isprave, kao i za sve ostale međusobne obavezno pravne odnose iz ugovora o osiguranju kao i prava

trećeg oštećenog lica mjerodavne su odredbe Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju ("Službene novine Federacije BiH" broj 57/20).

PRIMJENA

Član 23.

Na odnose koji nisu uređeni ovom Odlukom primjenjuju se odredbe Zakona o obaveznim odnosima ("Službeni list SFRJ", br. 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, "Službeni list RBiH", br. 2/92, 13/93 i 13/94 i "Službene novine Federacije BiH", br. 29/03 i 49/11), Zakona o osiguranju, Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 24.

- (1) Premijski stepen prema Premijskom sistemu X-AO stupanjem na snagu ove Odluke postaje premijski stepen kako slijedi:

Premijski stepen po Premijskom sistemu X-AO		Premijski stepen po tarifi	
Stepen bonusa	% od premije osnovnog stepena	Stepen bonusa	% od premije osnovnog stepena
1	2	3	4
1.	50	P1.	50
2.	45		
3.	40	P2.	40
4.	35		
5.	30	P3.	30
6.	25		
7.	20	P4.	20
8.	15		
9.	10	P5.	10
10.	0	P6.	0

Premijski stepen po Premijskom sistemu X-AO		Premijski stepen po tarifi	
Stepen malusa	% od premije osnovnog stepena	Stepen malusa	% od premije osnovnog stepena
1	2	3	4
11.	15	P7.	10

12.	30	P8.	20
13.	50	P9.	30
14.	70	P10.	40
15.	90	P11.	50
16.	110	P12.	60
17.	130	P13.	80
18.	150	P14.	100

- (2) Na premijski stepen iz kolona 3 i 4 iz stava (1) ovog člana shodno se primjenjuju odredbe ove Odluke.

Član 25.

Postupci koji nisu okončani do stupanja na snagu ove Odluke okončat će se po propisima koji su važili u vrijeme podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava za naknadu štete.

Član 26.

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH", i ostaju na snazi do 31.10.2022. godine.

Član 27.

Stupanjem na snagu ove Odluke prestaju da važe Uslovi osiguranja od autoodgovornosti koje su društva za osiguranje primjenjivala od 1998. godine